המביא גט פרק ראשון גיטין

בשמות מובהקין. דעובדי כוכבים דלא שכיחי ישראל דמסקי בהנהו שמהתן דתו לא אתי למיסמך עלייהו דמידע ידיע דעובדי כוכבים הם: **הורמיז ואבודיינא בר שיבתאי ובר קידרי בני ונקים אונא.** כולם שמות דייני עובדי כוכבים הם: **ליפלוג בדידה.** בערכאות גופייהו: **אבל שמות שאין מובהקין.** נעשו כשאר שטרות של מכר שנעשו בהדיוטות בלא ערכאות דהנהו ולאי פסולי דלא קפדי אאחורוני נפשייהו ותמתי שיקרא. ועל כרחין האי נעשו בהדיוט אשאר שטרות קאמר העומדים לראיה דהתם איכא לפלוגי בין הדיוט לערכאות דאילו בנו אשה לענין כריתות הדיוט וערכאות שוין. והכי קאמר לא החזכרו גיטי אשה ליפסל אלא בשמות שאין מובהקין דנעשו כשאר שטרות הנעשים בהדיוט: **ואיכעיא לימא סיפא.** לא החזכרו דקתני: **אפאן לגיטי ממון.** ורבנן קאמרי ליה ואלישא קאי כל השטרות של ממון העולין בערכאות של עובדי כוכבים כשירין כגון שטרי מכר וכלפרישת טעמא לעילא דחיק קנו ליה ושטרא לאפהדותא בעלמא ואי לא דייהיב זוזי קמייהו לא הוו מרעי נפשייהו למיכתב שטרא ולא החזכרו ליפסל אלא בזמן שנעשו בהדיוט אלא אאחורוני נפשייהו: **אר"ש לחכמים.** סמך לדבריו דאף אלו כשרים: **לא נחלקו ר' עקיבא וחכמים.** שהן דור שהיה לפניו: **על שטרות הפוליס בו.** שהן כשרין ואפילו גיטי נשים ושחרורי עבדים: **חוץ מגיטי נשים** ל"ג גרישא דמילתיה דר' שמעון בתוספתא אלא בסיפא דמילתייהו דרבנן גרס לה והכ"ג **לא נחלקו אלא בזמן שנעשו בהדיוט ערכי עקיבא מכשיר וחכמים פוסלים חוץ מגיטי נשים ושחרורי עבדים.** דכיון שנעשו בהדיוט שטרי מכר דקיימי לראיה ועליהן דסהדי עובדי כוכבים סמכינן פסול דאימר שיקרא חתום אכל גיטי נשים לאו עליהם סמכינן אלא אעדי מסירה ובשמות מובהקין קמיירי:

רבן שמעון בן גמליאל אומר אף אלו. גיטי נשים: **כשרים במקום שאין ישראל חותמין.** כלומר אף אלו גיטי נשים שאתם מכשירין אימתי הן כשרים במקום שאין ישראל חותמין בעיר שאין העובדי כוכבים מניחין את ישראל לחתום לכיון שאין ישראל חותמין באותה העיר הכל יודעין שהם עובדי כוכבים ואין קומכין עליהם ומסר ליה ניהליה בעדים ישראל: **אבל במקום שישראל חותמין.** אע"פ שהשמות הללו מובהקין דעובדי כוכבים הן פסולין דאי מכשרת בהני אתי לאכשורי בשמות שאין מובהקין: **לגזור מקום שאין ישראל חותמין.** כי היכי דלגזר שמות מובהקין אלו שמות שאין מובהקין: **סבר לאכשורי.** שאר שטרות: **כגיעופיא דארמאי.** שאינן ערכאות: **שטרא פרסאה.** שנעשאוהו בלשון פרסי וחתמו פרסיים הדיוטות עליו: **והא לא ידעי.** העדים שמסרו בפניהם: **למיקרי.** ולא ידעי מאי ניהו והיכי מסהדי לאחר זמן עלה דמילתא: **שאינו יכול לזייף.** שיהא הקלף מתוקן בעפצים בשעת עיבודו שעושים אותו שמור ושוב אין אדם עושה בה מחק ואחר וכותב עליו מפני שהוא מיכר. וקלפי פרסיים אינם מעובדים בעפצין שקורין גל"ם ואדם יכול למחוק כתבו ומניח חתימת העדים וכותב למעלה ממנו הרבה: **מעגינו של שטר בשיטה אחרונה.** דלאמרי בגנו פשוט (נ"ב דף קפא:) וקינינא מן פלוני אכל מה דכתוב ומפורש לעיל: **כדמהדר.** שמוחזר בשיטה אחרונה: **ליה ליה קנא.** לפי שאין חותמין ישראל. דסהדי דחתימי אשטרא אינון מפקי לקנא ולפיכך אין הלוקח נפסד דאמר ליה לא הוה ידענא דמשתעבד לך וכפ"ב (לקמן דף יט:) אמרי דאי חתימי עליה ישראל טריף ממשעבדי:

עדים

לזייף. לר' אלעזר פריך דאמר בפ"ב (לקמן דף כב:) דלא הכשיר ר' אלעזר דבר שיכול להזדייף אלא בגיטין דוקא ולא בשאר שטרות: **בראפיצן.** משמע דבלא אפיצא יכול להזדייף ואת"ש והיאך אנו כותבין בקלפים שלנו דלא אפיצן (שטרות) ופסר תורה תפילין ומזוזות ודיפתרא פסול בכולהו דמוכח בכמה דוכתי ואור"ת דעיבוד סיד שלנו כעיבוד אפצים שלהם דהא קלפים שלנו אין יכולין להזדייף ועוד דבהקומץ רבה (מנחות לא:) גבי ס"ת קאמר הא דאפיצן הא דלא אפיצן הרי שכותבין ס"ת בדלא אפיצן והיינו כעיבוד שלנו:

עדים

בשמות מובהקין היכי דמי שמות מובהקין אמר רב פפא כגון הורמיז ואבודיינא בר שיבתאי ובר קידרי ובאתי ונקים אונא אבל שמות שאין מובהקים מאי לא אי הכי אדתני סיפא לא החזכרו אלא בזמן שנעשו בהדיוט לפלוג וליתני בדידה בד"א בשמות מובהקין אבל שמות שאין מובהקין לא הכי נמי קאמר בד"א בשמות מובהקין אבל בשמות שאין מובהקין נעשה כמי שנעשו בהדיוט ופסולין ואיבעיא אימא סיפא אתאן לגיטי ממון והכי קאמר לא החזכרו גיטי ממון דפסולים אלא בזמן שנעשו בהדיוט תניא [6]אמר ר' אלעזר בר' יוסי כך אמר ר"ש לחכמים בצידן לא נחלקו ר"ע וחכמים על כל השטרות העולין בערכאות של עובדי כוכבי' שאע"פ שחותמיהן עובדי כוכבים כשרים ואפי' גיטי נשים ושחרורי עבדים לא נחלקו אלא בזמן שנעשו בהדיוט שר"ע מכשיר וחכמים פוסלים חוץ מגיטי נשים ושחרורי עבדים רשב"ג אומר אף אלו בשירין במקום שאין ישראל חותמין אבל במקום שישראל חותמין לא מקום שאין ישראל חותמין נמי ליגזור אטו מקום שישראל חותמין שמא בשמא מחליף אתרא באתרא לא מחליף רבינא סבר לאכשורי בכנופיאתה דארמאי א"ל רפרם [7]ערכאות תנן אמר רבא [8]האי שטרא פרסאה דמסריה ניהליה באפי סהדי ישראל מגבינן ביה מבני חרי [9]והא לא ידעי [10]למיקרא בדידעי והא בעינא כתב שאינו יכול לזייף וליכא בדאפיצן [11]והא בעינא צריך שיחזיר מענינו של שטר בשיטה אחרונה וליכא בדמהדר א"ה ממשעבדי נמי לית ליה קלא בעא מיניה ריש לקיש מר' יוחנן

הורמין. בנו"ן גר"ת דלא מסקי ישראל הכי דהורמין הוא שם שטן ומד אכל הורמיז בזי"ן הוא לשנא כפ' אחד דיני ממונות (סנהדרין דף לט.) מפלגא דיקר ולעיל דהורמיז ולתמת דהורמין הלאשון בזי"ן והשני בנו"ן ורש"י גרים מרוייהו בזי"ן אלא שבשני גרים דלהורמיז ולפיכך הורמין (נ"ב דף ח.) מפרש ר"ת הן מאת המקום לפיכך לשון הן כמו אפריון נמעייה כו' (נ"מ דף קיט. ושם) ולא כרש"י לפיכך בפרק שני דנדה (דף כ:) דיופי של שדים היו להם:

אבודיינא. הכל שם אחד דאתו שם ישראל דהשוכר את הפועלים (נ"מ דף לג:ד) אנו אפקיד מתנה בי רוניא:

שבתאי. גרסי' דשבתי שם ישראל הוא בכמה מקומות אבל שבתאי הוא רוח רעה כדאמר בפרק כל הבשר (חולין דף קז:ד):

בטאי. גרסינן דבטי שם ישראל כדאמר בקידושין (דף ע:) בטי בגרמות רוחיה לא קביל גיטא דחירותא שהיה עבד והיה מחזיק עצמו כישראל:

לפלוג. ולייתי בדידה. ואם תאמר אדרבה מיקשי ליה גופא דתמני' למה פסלו בהדיוט כיון דאיכא עדי מסירה ואמרו מובהקין וי"ל דגזרינן בהדיוט גיטי נשים אטו שאר שטרות דפסלי בהדיוט אף בעדי מסירה דלמא אתי להכשיר בלא עדי מסירה כמו בערכאות אע"ג דבסמוך אפילו רבנן דפסלי שאר שטרות בהדיוט בעדי מסירה מכשירין בגיטי נשים ולא גזרינן אטו שטרות מ"מ לא היה יכול הגמרא לעשות קושיא מזה דילמא תנא דמתניתין גזר:

נעשה כמי שנעשו בהדיוט ופסולים. פירוש כשאר שטרות שנעשו בהדיוט דפסלי אפי' בשמות מובהקין ועדי מסירה אלא יבא להכשיר בלא עדי מסירה כמו בערכאות דאי חזו שום הכשר בהדיוט אפילו בעדי מסירה יבא לטעות ולומר דאין חילוק בין ערכאות להדיוט וכשר בכל מקום בלא עדי מסירה: **לא** נחלקו ר"ע וחכמים על כל השטרות. פירוש כל השטרות העולים בערכאות אע"פ שחותמיהן עובדי כוכבים כשרים אפי' בדיעה ואפי' כי דייעה אפי' שטרות בכל ענין גיטי נשים ושחרורי עבדים בעדי מסירה ושמות מובהקין לא נחלקו אלא בזמן שנעשו בהדיוט פירוש בשמות מובהקין ובעדי מסירה דר' עקיבא מכשיר ולא גזר שיבא להכשיר אף בלא עדי מסירה אטו ערכאות וחכמים פוסלין בשאר שטרות דגזרינן חוץ מגיטי נשים דבשאר שטרות דבכשירין בערכאות בלא עדי מסירה איכא למיגזר אבל גיטי נשים אפי' בערכאות לא מתכשרי אלא בעדי מסירה ליכא למיגזר מידי דשב"ג אומר אף אלו כשירין כו' כלומר אף גיטי נשים אין כשירין אלא במקום שאין ישראל חותמין פירוש שאין מניחין ישראל לחתום דלא יבא לטעות לומר שהן ישראל ופריך מקום שאין ישראל חותמין נמי ליגזור פירוש כיון דבמקום שישראל חותמין גזרת שמות מובהקין אטו שמות שאין מובהקין אם כן מקום שאין ישראל חותמין נמי ליגזור אטו מקום שחותמין אע"פ דהוי כעין גזירה לגזירה מ"מ מיתתב למקבה כיון דמיתיין כולי האי להא נמי הוה לן למימס כן נראה לר"י לפרש שיטה זו:

רשב"ג אומר בו'. משמע הכא דסבר כרבי אלעזר דאמר עדי מסירה כרתי והק' ה"ר אפרים דבפרק גט פשוט (נ"ב ד' קסט:) גבי הבא לידון בשטר ובחזקה משמע דסבירא ליה דעדי מתיחה כרתי ואור"י דדוקא בגיטין סבר כרבי אלעזר ולא בשאר שטרות כהך אמוראי דפרק בתרא (לקמן דף פו:): **והא** בעינן כתב שאינו יכול

עדים

להזדייף ועוד דבהקומץ רבה (מנחות לא:) גבי ס"ת קאמר הא דאפיצן הא דלא אפיצן הרי שכותבין ס"ת בדלא אפיצן והיינו כעיבוד שלנו:

עדים

מסורת הש"ס

ה) (תוספתא פ"ה ע"ס), ב) (לקמן יט:), ג) (שם), ד) (דף י: ד"ה הוא דקנה), ה) (וע"ע תוס' ב"ב מ. ד"ה אפרה), ו) (שם אות אינו), ז) (שם וכן ביומא עז: אות מעוס שיכתא ע"ס כתר' ד"ה שיכתא), ח) מ"ד מ"ז, ט) (וע"ע תוס' שבת עט: ד"ה קלף).

לעזי רש"י

גל"ש [גלי"ש]. עפץ כלוס.

תוספות רי"ד

ליה לגיטא קמייהו דמהדר הכא כמאי עסקינן בשמות מובהקים פי' שמות יהודים שהם של עובדי כוכבים דלא שכיחי ישראל דמסקי בהני שמהתא דתו לא אתי למיסמך עלייהו ומידע ידע דעובדי כוכבים נינהו: אבל שמות שאינן מובהקין לא. אדתני לא החזכרו אלא בזמן שנעשו בהדיוט לפלוג בדידה וליתני בד"א בשמות מובהקין אבל (בשמות) שאין מובהקין לא ה"ק בד"א בשמות מובהקין אבל שמות שאין מובהקין נעשו כמו שנעשו בהדיוט ופסולין ואי ק' כיון דסופרי ישראל כתבו ובערי מסירה של ישראל מסרו מ"ש הדיוטות מערכאות של עובדי כוכבים י"ל משום גט מעושה הוא דתנן בשלהי מסכתין גט מעושה בעובדי כוכבים פסול ובישראל כשר והעובדי כוכבים חובטים אותו ואומר' לו עשה מה שישראל אומר לך הילכך בערכאות של עובדי כוכבים דלא חשידי לקבל שוחדא ולא עבדי אלא דינא ולא מעשי אנשא בלא דייני הדין שידונו חכמי ישראל כשרים וליכא למיחש לגט מעושה אבל הדיוטות דחשידי לקבל שוחדא ולא עבדי דינא וכופים לגרש בלא הסכמת חכמי ישראל פסול דלמא מעושה הוא ומשום גזירה זו הן פסולין כל גישין הנעשין בפניהן איבע' תיסא סיפא אתאן לגיטי ממון. וה"ק לא החזרו גיטי ממון דפסולין אלא בזמן שנעשו בהדיוט פי' דמקבלי שוחדא ומשהדי שקרא ולאו ר"ש קאמר אלא אריש קאי וה"ק קא"ל דדוקא שטרות העולים בערכאות של עובדי כוכבים כשרים אבל לפני הדיוטות של עובדי כוכבים פסול וכיון דאוקימנן ר"ש כר' אלעזר הלכתא כוותיה דהא קי"ל כר' אלעזר בגיטין:

עין משפט
נר מצוה

סב א מי' פכ"ז מהל' מלוה ולוה הלכה ג
(כ) סמג עשין לד טוש"ע חו"מ סי' קח סעי' ג:
סג ב מי' סא טוש"ע סא סעי' כ:
סעי' כ:
ג [מי' פכ"ד מהל' מלוה ולוה הלכה ה]:

ה) נראה דל"ל דלפ כשנר סה דאש טוה מתפנמי יסל לעשון שנרך כיי סי.
ו) דלפ כשנר סה יסל לעשון שנרך וכו'.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com